

1 OPIS i CHARAKTERYSTYKA ELBLĄGA

1. OPIS I CHARAKTERYSTYKA ELBLĄGA – Spis treści.....	7
OGÓLNE INFORMACJE.....	7
Tło geograficzne	7
Charakterystyka miasta	7
Potencjał gospodarczy Elbląga	7
Możliwości wypoczynkowe, turystyka.....	8
Demografia.....	8
Strategia rozwoju Elbląga 2020+.....	9

OGÓLNE INFORMACJE

Tło geograficzne

Elbląg położony jest w północno-wschodniej części Polski, w województwie warmińsko-mazurskim, nad rzeką Elbląg uchodzącą do Zalewu Wiślanego. Miasto leży na zachodnich zboczach Wysoczyzny Elbląskiej i w pobliżu najniżej naturalnie położonego miejsca w Polsce (depresja 1,8 m p.p.m.). Powierzchnia Elbląga wynosi **79,82 km²**. Elbląg wyróżnia korzystne położenie komunikacyjne. Odległość do Gdańska wynosi 60 km (przez S7), do Olsztyna 111,6 km (przez S7 i DK16), do Malborka 31,5 km (przez DK22) i Kaliningradu 108,5 km (przez S22 i E28).

Charakterystyka miasta

Elbląg jest najstarszym miastem w województwie warmińsko-mazurskim, którego początki przypadają na rok 1237. Od 1 stycznia 1999 r. pełni funkcje miasta na prawach powiatu. Elbląg jako stolica subregionu pełni funkcję ośrodka administracyjnego dla mieszkańców gmin ościennych. W mieście znajdują się jednostki administracji publicznej samorządowej oraz państwowej; swoją siedzibę ma Dowództwo Wielonarodowej Dywizji Północny-Wschód oraz Stały Międzynarodowy Sekretariat Euroregionu. Elbląg położony jest na skrzyżowaniu szlaków wszystkich rodzajów transportu:

- Drogowego - południową część miasta otacza droga ekspresowa S7 łącząca Gdańsk z Warszawą. We wschodniej części miasta obwodnicą Elbląga przebiega droga ekspresowa S22 w kierunku Kaliningradu;
- Kolejowego - Elbląg ma bezpośrednie połączenia kolejowe z Gdańskiem, Malborkiem, Tczewem, Słupskiem, Koszalinem, Szczecinem, Olsztynem, Ełkiem i Białymstokiem;
- Wodnego - miasto leży nad rzeką Elbląg, jest jedynym portem morskim w województwie warmińsko-mazurskim, obsługującym żeglugę w zakresie pasażerskim, towarowym i turystycznym;
- W Elblągu znajduje się także lotnisko sportowe o trawiastej nawierzchni.

Potencjał gospodarczy Elbląga

Elbląg od początku swego istnienia był ważnym ośrodkiem gospodarczym, przemysłowym, administracyjnym i wojskowym. O sile Elbląga stanowił mocno rozwinięty przemysł ciężki – z odlewniami i fabrykami maszyn, stoczniami, fabrykami parowozów i wagonów. Elbląg obecnie bardzo mocno stawia na innowacje i rozwój nowych technologii. Wiele firm działa i rozwija się już na rynku elbląskim wprowadzając w życie swoje pomysły. Miasto umożliwia i pomaga nowym podmiotom start bądź kontynuację swoich pomysłów biznesowych. Stwarza jak najlepsze warunki rozwoju, dzięki wykwalifikowanej kadrze pracowniczej, nowoczesnemu potencjałowi nauczania zawodowego oraz własnemu ośrodkowi akademickiemu.

Elbląg posiada duży potencjał rozwoju. W strukturze gospodarczej miasta wyróżniają się branże: meblarska, spożywcza, turystyczna. Wsparcie rozwoju tych sektorów zapewnia otoczenie instytucjonalne – klastry oraz naukowe i edukacyjne: jednostki badawcze, placówki edukacyjne kształtujące zasoby siły

robotniczej i specjalistów w powiązanych kierunkach. Warunki naturalne tworzą dobrą bazę dla rozwoju specjalizacji w zakresie ekonomii wody. Bliskość Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej, a także położenie nad rzeką Elbląg, czyni miasto dostępnym dla turystyki wodnej. W Elblągu funkcjonuje największy port regionalny obsługujący zalewową i bałtycką żeglugę przybrzeżną towarową i pasażersko-turystyczną oraz funkcjonują także wszystkie placówki niezbędne w obsłudze ruchu pasażerskiego i towarowego: Straż graniczna, Urząd Celny, Kapitanat Portu, Zarząd Portu Morskiego, Placówka Kontroli Fitosanitarnej. Na terenie Elbląga znajdują się mariny, przystanie motorowodne i kajakowe. Ważny udział w gospodarce Elbląga mają również branże: technologiczno-informatyczna, metalowo-maszynowa oraz budowlana. Miasto cieszy się lokalizacją firm zagranicznych w przemyśle elektromaszynowym, nowoczesnych usług biznesowych, spożywczych i meblowym. Duże korporacje i marki znanych producentów znajdują się w Elblągu: General Electric (producent turbin parowych i gazowych, przekładni zębatych oraz ciężkich odlewów staliwnych), FLSmidth MAAG Gear – Poland, Siemens Poland, Browar Grupy Żywiec S.A., Meble Wójcik Sp. z o.o. W ofercie inwestycyjnej miasto posiada tereny Modrzewiny Południe, której centrum stanowi Elbląski Park Technologiczny. Na terenie Elbląga działa obecnie przeszło 12000 podmiotów gospodarczych, w tym ponad 100 z kapitałem zagranicznym. Wielu inwestorów decyduje się na aktywną obecność w mniejszych aglomeracjach, takich jak Elbląg, doceniając większy komfort i dobrą jakość życia, bez ciągłego zabiegania i presji, które towarzyszą życiu w większych miastach.

Możliwości wypoczynkowe, turystyka

Elbląg jest miastem chętnie odwiedzanym przez turystów. W Elblągu ma swój początek Kanał Elbląski (129,8 km), unikatowy w świecie zabytek techniki, będący atrakcją turystyczną. Ogromne wrażenie na turystach wywiera odbudowywane z pietyzmem Stare Miasto oraz istniejące zabytki: katedra św. Mikołaja, Centrum Sztuki-Galeria El - były kościół poddominikański z XIII w., Brama Targowa z XIV w. oraz Muzeum. Elbląg posiada bogatą infrastrukturę dla organizowania imprez sportowych i kulturalnych. W mieście też działają liczne instytucje kulturalne, m.in. Teatr im. Aleksandra Sewruka, Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida, Muzeum Archeologiczno-Historyczne, Elbląska Orkiestra Kameralna. Odbywają się liczne imprezy cykliczne, cieszące się dużą popularnością nie tylko wśród elblążan, ale także wśród mieszkańców okolicznych miejscowości.

Demografia

Elbląg jest miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą **120 142**, z czego **52,2%** stanowią kobiety, a **47,8%** mężczyźni (stan na 31.12.2018 r. na podstawie danych GUS - Bank Danych Lokalnych).

Ruch naturalny w Elblągu (według danych na podstawie Systemu Rejestrów Państwowych dotyczących Elbląga w 2018 r.) przedstawia się następująco:

- W Elblągu w 2018 r. urodziło się **817 dzieci** - mieszkańców Elbląga, natomiast zmarło **1 255 mieszkańców** Elbląga. Różnica między liczbą urodzeń, a zgonów w Elblągu wyniosła **438** – bilans roku, ujemny.
- Zawarto **664 małżeństwa**, w tym 412 śluby cywilne i 252 śluby konkordatowe. Zarejestrowano 281 wyroków o rozwód i separację.

W 2018 r. **218 par** małżeńskich obchodziło jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. Z liczby tej **130 par** jubilatów pozytywnie odpowiedziało na zaproszenie do udziału w uroczystości i zostały one uhonorowane Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie nadanymi przez Prezydenta RP. Zorganizowano **4 uroczystości**, podczas których Prezydent Miasta dokonał dekoracji medalami Złotych Jubilatów.

Strategia rozwoju Elbląga 2020+

Dokument „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/910/2014 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 30 września 2014 roku. Jest jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych miasta, który jasno definiuje główne cele rozwoju oraz działania, które należy podjąć, aby te cele zrealizować. W Raporcie o stanie miasta, podjęto próbę przedstawienia stanu realizacji przedsięwzięć zapisanych do realizacji w dokumencie Strategii oraz w innych dokumentach planistycznych Elbląga. Strategia nie posiada jednoznacznie określonego horyzontu czasowego. Wynika to z założenia, że realizacja określonej wizji oraz określonego w dokumencie Strategii Elbląga dalekosiężnego celu głównego jest procesem ciągłym, polegającym na ustawicznym zmierzaniu do stanu pożądanego.

Strategia zawiera wiele zamierzeń oraz kierunków rozwoju w sferze działalności samorządu i w dużej mierze przekłada się na realizację planów, programów, uchwał. Dlatego dla potrzeb niniejszego opracowania przedstawiono wymienione dokumenty w rozbiciu na cele szczegółowe i działania, które przenikają się w różnych działach tematycznych. Z uwagi na ten fakt nazwy dokumentów strategicznych powtarzają się.